

Motion till riksdagen 2024/25:1954

av **Kristina Axén Olin m.fl. (M)**

Stockholms stad – uppfinnandets och innovationens huvudstad

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att vidta åtgärder för att stärka Stockholms förutsättningar att fortsätta utvecklas i en riktning som stärker individers incitament att utveckla uppfinningar och innovationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Uppfinningar och innovationer handlar om att utveckla nya idéer, att lösa problem inom såväl produkter som tjänster.

Stockholms stad är Sveriges ledande universitetsstad såväl sett till antal studieplatser som internationell ranking av högskolor och universitet. I Stockholms stad finns ett starkt näringsliv med såväl huvudkontor som företag. Framför allt finns det ett stort antal kreativa människor som har idéer att omsätta i handling. Detta är tre viktiga kriterier för att uppfinningar och innovationer skall utvecklas.

Många verksamheter i Stockholms stad har innovationsstrategier mer eller mindre uttalade, såväl företag som offentliga verksamheter och universitet. Men det kan göras mer för att främja uppfinnande och innovationer i huvudstaden.

Uppfinningar och innovationer frodas i en kultur som bejakar idéer, vilja till förändring och utveckling.

För att Sveriges konkurrenskraft skall utvecklas positivt behövs en strategi för att stärka klimatet för uppfinnande och innovationer. Stockholm har alla förutsättningar för att utvecklas till Sveriges ledande centrum för uppfinnande och innovationer. Stockholms stad kan bli förstahandsvalet när externa parter söker samarbeten.

I syfte att stärka Sveriges innovationskraft kan staten lägga särskilt fokus på de förutsättningar som finns i Stockholms stad.

Enligt Svenska Uppfinnareföreningen rapporteras att inom EU har ett av tio företag med färre än 250 anställda utsatts för patentintrång. I Sverige leder mycket få av dessa tvister till rättslig prövning på grund av de höga kostnaderna. Det är synnerligen ovanligt att en mindre aktör vinner en rättslig process. Detta är viktigt och motsägelserfullt eftersom Sverige sedan 1990 är en ledande startup-nation i Europa. Det är viktigt inom innovationspolitiken att rättssäkerhet gäller. Effektiv tvistelösning är även ur konkurrenssynpunkt en viktig del av rättssäkerheten.

Vart tionde mindre företag inom EU, som innehar patent, rapporterar att de utsatts för patentintrång. Avsaknaden av beprövade råd från Patent- och registreringsverket (PRV) angående eventuella juridiska konsekvenser av ett beviljat patent är oförsvarlig inte minst mot bakgrund av att den ekonomiskt starkaste parten oftast vinner målen. Avsaknaden av råd skadar förtroendet för patentets värde, för PRV och inte minst för innovationspolitiken i stort.

Nämnda exempel illustrerar väl de svårigheter som uppfinnare och innovatörer drabbas av när de utvecklar sina idéer. Svårigheterna är mer omfattande än så och behöver beaktas i en strategi för att utveckla Stockholms stad till centrum för excellens, centrum för uppfinnande och innovationer.

För att främja en höjd innovationskapacitet behövs kunskap, strukturer och system. Ledarskapet har en viktig roll i att uppmuntra nya idéer och lösningar för verksamheten. För att skapa ett arbetsklimat som inspirerar till och främjar innovation krävs en öppen och tillåtande kultur.

AI, digitalisering och ny teknik bidrar till att utveckla förutsättningarna för ökad tillväxt i Stockholm liksom möjligheter till ökad effektivitet och innovationskraft. Dock innebär AI i sig allena inte förbättrat klimat för uppfinningar och innovation i det fall lagstiftning medför hinder.

I regeringens budgetförslag 2024 föreslås den största ökningen av resurser till forskning och innovation någonsin i Sveriges historia, en satsning på 6,5 miljarder kronor med inriktning på excellent forskning, och forskning och innovation för banbrytande teknik. Forskning och innovation är avgörande för Sveriges konkurrenskraft, välbefinnande och förmåga att hantera samhällsutmaningar i hela landet. En tydlig inriktning mot excellens och högsta kvalitet ska präglade såväl forskning som innovation.

I ingenjörlandet Sverige kan det göras mer, inte minst för att stärka enskilda uppfinnare och entreprenörer, för att fler företag som vilar på uppfinningar och nya idéer skall startas och utvecklas. Endast genom att fler idéer får se dagens ljus och fler nya företag etableras och lever vidare kan Stockholms och därmed Sveriges välbefinnande fortsätta att utvecklas.

Regeringen bör därför utveckla en strategi för hur uppfinnande och innovationer kan öka, inte minst bland kvinnor. Andelen patent som tecknas av en kvinna är relativt konstant under åren, ungefär nio till 12 procent. Strategin bör därför inkludera perspektivet om att antalet kvinnliga uppfinnare skall öka. Ett ökat antal uppfinnare och innovatörer bland kvinnor vore till gagn för alla. Kvinnor är till större del än män verksamma inom omvårdnad, utbildning och undervisning. Fler kvinnliga uppfinnare skulle kunna medföra en positiv utveckling för såväl den offentliga som den privata sektorn inom de sektorer där andelen kvinnor är i dominans.

Stockholms stad skulle kunna utvecklas till en uppfinnandets och innovationens huvudstad. För detta bör regeringen inkludera de förutsättningar som gäller för huvudstaden i sitt arbete för stärkt klimat för uppfinnande och innovationer.

Kristina Axén Olin (M)

Margareta Cederfelt (M)

Carl Nordblom (M)

Arin Karapet (M)

Merit Frost Lindberg (M)